

ja" ja Skogberg'in „Pujo", useimmat lukijoillemme tunnetut. —

Jos tarkastelemme, mistä useimmat hevoset olivat kotoisin, niin huomaamme että 6 eli enemmän kuin puolet ovat syntyneet samalla paikkaa maamme: Keuruulla 3 (Ampiainen, Kipakka, Vilpas I), Jämsässä 2 (Jaakko II ja Onni), Viitasaaressa 1 (Raatikaisen Oiva). Kun tähän vielä lisäämme, että maamme paras juoksija, Kiutun Veikko on Keurulainen, niin huomaamme, mistäpä juoksijat ovat hankittavat. —

Tästä johtuu eräs asia mieleemme. Niinkuin tunnettu on, ylläpidetään valtion varoilla eräs hevoishoitokoulu, joka on sijoitettu erääseen Uudenmaan herraskartanoon. Puhumattakaan nyt siitä, että itse paikka, maamme äärimmäisessä perukassa, on sangen sopimaton, niin vallitsee hevoismiesten kesken suuri mielipaha siitä, ett'ei semmoista, niin tarpeellista koulua ole perustettu niihin seutuihin, jotka jo aikoja sitten ovat tunnetut hyvien hevosten kotipaikoiksi. —

Niistä yksityisajoista, jotka seuraavana päivänä pantiin toimeen. Maaliskuun 12 p. englantilaisen mallin mukaan, joissa ajettiin englannin peninkulma (=1½ v. n. virstaa) kolme kertaa niin, että hevonen sai levätä väliajoilla, aiomme toiste puhua. Niissä tehtiin monta huomiota, jotka epäilemättä tulevat vähitellen vaikuttamaan sen, että koko nykyinen ajotapa jätetään, ja käännytään tähän uuteen tapaan, niinkuin muut kansat, jotka ravisporttia harrastavat, ovat tehneet.

Purjehdusta ja Soutamista.

Uudenmaan pursiseuran vuosikokous oli 4 päivänä Maaliskuuta seuran omassa rakennuksessa Blekholman saarella. Jäseniä oli erittäin lukuisasti saapuvilla, johon oli syynä, että seura tänä päivänä 25 vuotta sitten oli saanut sääntönsä vahvistetuiksi. Ensin luettiin vuosikertomus ja tilin tarkastajain kertomus ja annettiin entiselle johtokunnalle täysi tilin vapaus.

Seuran johtaja N. Sinebrychoff ilmoitti nyt seuralle, että H. K. Majesteettinsa Suomen Suuriruhtinas oli suvainnut H. K. K. Suuriruhtinaan Perintöruhtinaan ruveta seuran korkeaksi suojelijaksi.

Siitä syystä olikin seuran rakennus kaunistettu korutulilla ja ylinnä loisti kaunis kehä, jonka keskellä oli N.

Johtokuntaan valittiin seuraavat: johtajaksi, kauppias N. Sinebrychoff; varajohtajaksi överstilutnantti A. Moberg; jäseniksi: neuvosmies A. Nyberg, varatuomari G. Sucksdorff, herra K. V. Bergman; varajäseneksi: tohtori K. R. Wahlfors, varatuomari K. R. Sundman, herra A. Lindfors. Tulevan vuoden tilintarkastajiksi valittiin: herrat S. Ekbon, A. Olsson ja F. Österman. Palkintotuomareiksi 1886 tapahtuvissa purjehduksissa valittiin: vapaaherra M. W. af Schultén, amiraali J. C. Thitz, tehtailija J. E. Fagerroos, vapaaherra H. Standertskjöld-Nordenstam, kapt. A. Leander, kamreeri A. F. Sandell ja herra James Cable. Venheiden mittausta ja kat-

sastustoimikuntaan valittiin: tohtori O. Moberg, herrat Hj. Fagerroos, F. Diehl, W. Ekberg, A. Olsson. Tämän jälkeen ilmoitti seuran johtaja N. Sinebrychoff, että hän seuran 25 vuotta kestäneen olemisen kunniaksi oli teettänyt pikarin, jonka omistamisesta saisivat kilpailla kaikki seurat Itämeren, Suomen- ja Pohjanlahden rannoilla. Pikarin jätti hän Uudenmaan pursiseuran puolustettavaksi ja toivoi hän, että se ei aivan heti joutuisi muiden seurojen haltuun. Pikarin piirustuksen on tehnyt taiteilija O. Kleinh ja on se varsin onnistunut.

Kolmas yleinen Skandinavilainen kilpailu soutamisessa. Tukholman ja Kristianian soutoseurat ovat suostuneet Köpenhaminan soutoseuran kutsumukseen tulla yleiseen kilpailuun Tanskaan. Kilpailu, joka tapahtuu Holbaeckin selällä, pidetään loppupuolella Heinäkuuta.

Talvi urheutta.

Helsingin „Sporttiklubin" toimeen panema yleinen kilpailu hiihtämisessä viime maaliskuun 9 p. 1886. Jo vuonna 1884 julisti Sporttiklubi yleisen kilpailun hiihtämisessä, mutta tästä ei kumminkaan silloin lumen vähyden tähden tullut mitään. Myöskin vuonna 1885 oli sama este kilpailun toimeen panemiselle. Mutta kun tänä talvena oli satanut runsaasti lunta ja kovasta pakkaisesta voi toivoa pysyvistä talvea, niin päätti Sporttiklubi vihdoin panna toimeen yllä mainitun kilpailun. Tärkeimpänä tässä kilpailussa oli pidettävä ennätysshiihto ja sentähden määrättiinkin tätä varten 200 markan suuruisen ensimmäinen palkinto ja 100 markkaa toiseksi palkinnoksi, jos eroitus ensimmäisen palkinnon saajan ajan ja toisen välillä olisi lyhempi, kuin yksi minuutti, muussa tapauksessa jaettaisiin toinen palkinto kahdeksi: toinen 60, toinen 40 markkaa.

Mutta myös mäenlaskulle annettiin arvonsa ja tätä varten määrättiin vanhemmille palkinnot 40, 30, ja 20 markkaa. Nuoremmille oli ensimmäinen palkinto 20, toinen 15, kolmas 10 ja neljäs 5 markkaa. Paitsi näitä oli vielä muutamia pieniä ylimääräisiä palkintoja. Vaan nyt päi ilmentyikin yksi vaikeus, jota ei ollut niin helppo poistaa. Mistä löydettäisiin semmoinen mäki, joka soveltuisi mäenlasku kilpailuun? Senhän piti nimittäin olla kaupungin läheisyydessä, jotta ihmiset voisivat tulla kilpailua katsomaan ja samallahan se täytyi olla niin korkea, ett'ei jokainen laskisi „akatta" siitä. Tämä oli sangen tukala seikka, sillä täällä Helsingin läheisyydessä ei ole oikein kuvan mukaan jakea, jotka voisivat tulla kysymykseen, ovat yhdestä eli toisesta syystä sopimattomat.

Monien keskustelujen ja ehdotuksien jälkeen päätettiin pitää kilpailu Katajanokan pohjoispuolella ja rakennettiin mäen loppupuolelle 4 jalkaa korkea hyppyrä. Ennätysshiihdossa oli hiihdettävä noin 16 virstaa ja oli aljettava Katajanokan päästä. Jo pari päivää ennen levisi huhu kaupun-

gissa, että mainio karhuampuja ja hiihtäjä Hilppa Wornanen oli tullut aina Suojärveltä saakka kilpaillemaan hiihtämisessä. Kun myöskin tiedettiin, että Evoisista oli saapunut eräs Antti Wäyrynen, kotoisin Puolangan pitäjältä, joka oli tunnettu hyväksi hiihtäjäksi, sekä että jo entuudestansa muista kilpailuista mainioiksi tunnetut Liljebergit Pirttisaaresta Porvoon saaristosta olivat päättäneet koettaa voimiansa, niin aljettiin vähitellen miesten kesken intellä, kuka tulisi saamaan ensimmäisen palkinnon.

Toiset pitivät Wornanen puolta ja niitä oli enin, toiset taas Liljebergien, ei kukaan Wäyrysen, vaan sinäpä kaikki erehtyivätkin, kuten vastedes saamme nähdä. Aljettiin mäenlaskulla. Mäki oli lyhyenpuolinen, mutta kumminkin sangen jyrkkä, niin että miehet ensin pudistivat päätänsä nähdessään tuon suuren hyppyrin mäen alla, ja tämä pelko tekikin, että useimmat ensikerralla laskivat mäestä sauvakon varassa, joka sitten sulki heidät ensimmäisestä palkinnosta. Mäestä oli nimittäin laskettava kolme kertaa ja se, joka parhaiten sauvakotta laski siitä alas kaikki kerrat, sai ensimmäisen palkinnon. Ensimmäiset, jotka laskivat, sattuiivat olemaan vähemmän tottuneita, ja he pyörähtivät lumeen niin että sorkat tuulussa huiskahti ja lumi tuiskuna tuprahti. Olipa muun muassa eräs 61 vuoden vanha mies, kotoisin Kuopiosta, joka koetti muistutella vanhaa taitoansa. Mutta lieneekö ukko jo unhottanut entisen taitonsa, eli olisiko jo kinttunsa kangistuneet, mutta ukko tupsahti lumeen pääläillensä ja pyörähti pari kertaa ympäri kuin kerä. Tuosta ei hän kumminkaan hämmästyntynyt, vaan niin pian kuin sai lumen sylkäistyksi suustansa huusi hän „hurraa" ja sai siten toisetkin hurraamaan. Ukko kiipesi uudestaan mäelle ja kun hänen vuoronsa tuli, niin laskea suhantti hän taas aika vanhtia alas mäestä ja teki samat kompeet kuin ensikerrallakin, vaan oli nyt vähällä taittaa jalkansa, koska hän oli sitonut sukset kiini jalkoihinsa, joka on varsinkin hyppyrästä laskeessa hyvin vaarallista ja siis aivan kiellettävä. Nyt alkoi ukkoa arveluttaa ja karistettuansa enemmän lumen karvalakisiansa kääntyi hän katsojain puoleen ja vakuutti hyvin totisella äänellä että: „ei tästä mäistä voan kunnialla piäse", joka ei kumminkaan estänyt häntä vielä kerran koettamasta, mutta aina vaan samalla seurausella. Vaan että siitä mäestä kumminkin kunnialla pääsi, sen osoitti nyt moni hänen jäljestänsä.

Ensimmäinen, joka näytti että vaatimukset eivät olleet kovin suuret, vaan ehkäpä päin vastoin liian pienet, oli eräs Norjalainen insinööri Herra Nielsen. Norjalaiset ovat erinomaisia mäen laskijoita ja sen osoitti myös hänkin. Tähän asti olivat kaikki laskeneet mäestä sauvakon varassa, mutta hän laski alas sauvakotta ja tuli vakavasti alas jaloillensa, ja niin saavutti yleisön mieltymyksen, joka puhkesi raikkaihin hurraa-huutoihin. Mutta nyt olivat myös meidän kylmäveriset Suomalaisemme alkaneet lämmitä ja yksi toisensa perästä rohkeni laskea sauvakotta ja onnistuivat myös pysyä pystyssä. Varsinkin

osoitti eräs kaartilainen Huttunen kotoisin Karttulasta, muuan Antti Haatoja Kaajanista ja realikoululainen Ahlfors suurta taitoa mäenlaskussa. Oli siis vahinko, että kaikki nämät viimeksi mainitut olivat laskeneet ensikerran mäestä sauvakkoa käyttäen, sillä muutoin olisi luultavasti joku heistä saanut ensimmäisen palkinnon. Tällä kertaa sai siis Herra Nielsen Norjasta ensimmäisen, kaartilainen Huttunen toisen ja taidekoulun oppilas Haatoja kolmannen palkinnon. Realikoululainen Herra Ahlfors sai ylimääräisen palkinnon. Viisitoista vuotta nuoremmat eivät tosin seisonet yhtä hyvin mäessä, mutta osoittivat niin suurta rohkeutta ja jäntevyyttä laskemisessaan alas suuresta hyppyrystä, että todellakin voipi tulevaisuudessa toivoa sangen paljon näistä vilkkaista nuorukaisista. Palkintolautakunta päättikin kehoitukseksi antaa kaikille paitsi yllä mainittuja, lisäksi pienempiä palkintoja.

Nyt seurasi kilpailun hauskin osa, eli ennätyshihti. Kilpailemaan oli ilmoittautunut 44 miestä, mutta näistä kaksi epuutti ilmoituksensa, niin että vaan 42 otti osaa kilpailuun.

Kilpailevat miehet olivat Suomen eri osista aina Pohjan periltä Karjalan kaskimailta saakka, ja useita myöskin sekä Hämeestä että Uudelta maalta. Oli siis toivo saada nähdä jotain erinomaista. Hiihdeittävä taival oli noin $7\frac{3}{4}$ virstaa, joka oli kuljettava kahdesti. Wornanen, jolla oli numero 4 sai erityisistä syistä alkaa vasta viidentenätoista. Antti Wärynen oli 18:sta, I. F. Liljeberg 19:sta ja F. A. Liljeberg 20:nes. Kauan ei kumminkaan tämä järjestys kestänyt. Jo pari kolme virstaa kulettuansa olivat nämä neljä viimeksi mainittua jättäneet muut jäljellensä ja nyt alkoi kiivas kilpailu heidän kesken. Wornanen, tuo tyyriä salon mies, ei liioin hätäillyt, vaan kulki tasaista kulkuansa pitämättä luista lukua arvelleen, että, kun Jumala ei luonut kiirettä, mitäs ihmiset sitten hätäilisi. Wärynen alkoi jo heti alusta tiukasti ja Liljebergit tiesivät jo vanhastansa, että jokaisen sekunnin, jonka tyhjään kuluttaa, sitä ei enää voi saada takaisin. Ensimmäinen kiitti Wärynen, jolla oli erinomaiset omatekoiset suukset, Wornanen ohitse ja heti hänen jäljessään seurasivat molemmat Liljebergit. Nyt alkoi kova kiista, kuka ensin pääsisi perille. Wärynen huomasi, että kuta enemmän hän lisäsi vauhtia, sitä enemmän kiinnitti myös F. A. Liljeberg, kumminkaan edelle pääsemättä. Eläpäs petä, arveli silloin Wärynen, joka huomasi Liljebergin tahtovan uuvuttaa häntä antamalla hänen käydä auki ladun, ja tekeytyi väsyneeksi ja samalla pyyhkäisikin L. hänen ohitsensa. Wärynen seurasi häntä aivan lähellä ja odotti aikaansa. Kun siten olivat hiihtäneet noin pari virstaa arveli W. nyt olevan hänen vuoronsa ja laski Liljebergin sivuitse. Nyt vasta alkoi tulinen kilpailu. Wärynen hiihti niin, että sauvat suihki, suukset notkui, pää vapisi, tukka leuhkui, (kuten sanotaan), vaan myös Liljeberg ei tahtonut jäädä jäljemmäksi. Niin tulivat molemmat kiitäen palkintotuomarien ohitse ja Wärynen sivuutti alkuvaajan ainoastaan 5 sekuntia aikasemmin kuin Liljeberg. Mutta koska

L. oli alkanut 37 sekuntia myöhemmin kuin Wärynen, niin oli Liljeberg kulkenut puolet määrätystä matkasta 32 sekuntia lyhemmässä ajassa kuin Wärynen. Vaan nyt tuli Wärynen vanhoille jäljilensä ja alkoi kiittää hirveätä vauhtia, niin että Liljeberg ei voinutkaan seurata häntä, vaan jääpyi jääpymistään yhä jäljemmäksi. Noin 40 sekuntia myöhemmin sivuutti myös toinen Liljeberg alkuvaajan. Vaan minnekäs Wornanen oli jäänyt? Häntä ei näkynyt ei kuulunut. Ne, jotka tunsivat miehen hiihto-kyvyn alkoivat jo käydä miettimäisiksi, mutta arvelivat kumminkin, että kyllä hän toista kertaa rataa ympäri kulkiessansa voittaa takaisin, mitä hän tähän asti oli jääpynyt ja väittivät vieläkin hänen voittavan. Wihdoin tulikin Wornanen, vaan hänellä ei vielääkään tuntunut olevan mitään kiirettä. Aivan tyyneesti hiihteli liuskeli hän vaajan ohitse ja alkoi toisen kerran saman matkan. Wähitellen alkoi yksi toisen perästä ensi lähtijöistä saapua takaisin ensikertaa, vaan useimmat heistä olivat jo niin väsyksissä, että joko lopettivat kilpailemisen tai jos pitkittivätkin matkaansa, niin helposti huomasi, että heistä matka jo alkoi käydä liian pitkäksi. Kun noin puoli tuntia oli kulunut näkyi jo Wärynen tulevan aika vauhtia. Tahdon tässä kertoa erään tapauksen osoittaakseni kuinka kovasti hän kulki vielä nytkin hiihdettyänsä noin 15 virstaa. Pari herraa ajoi hevosella pitkin tietä Korkeasaaren luona jonka ohitse hiihtäjien täytyi kulkea. Kun näkivät Wärynen tulevan, käskivät he miehen kääntää hevosensa ja seurata häntä. Mutta ennenkuin mies ehti kääntää hevonsensa, oli W. laskenut ohitse ja vaikka renki sitten ajoi minkä hevonen jaksosi, eivät he tavanneet Wärystä ennenkuin radan lopussa. Vasta pari minuuttia myöhemmin saapui F. A. Liljeberg ja vielä myöhemmin J. F. Liljeberg ja vihdoin myös Wornaneu.

Paraimmat hiihtäjät olivat viipyneet koko matkalla:

- 1 t. 15 min. 25 sek. *Antti Wärynen* Evoisilta, metsävaria.
- 1 t. 16 min. 39 sek. *F. A. Liljeberg*, kalastaja Porvoon saaristosta.
- 1 t. 21 min. 46 sek. *J. F. Liljeberg*, kalastaja Porvoon saaristosta.
- 1 t. 28 min. 4 sek. *Hilppa Wornanen*, Suojärveltä.
- 1 t. 28 min. 7 sek. *J. F. Grönberg*, kalastaja porvoon saaristosta.
- 1 t. 31 min. 10 sek. *J. Stambei*, kalastaja Porvoon saaristosta.
- 1 t. 31 min. 30 sek. *K. F. Wickström*, kalastaja Porvoon saaristosta.

Palkintoja saivat siis:

- A. Wärynen ensimmäisen palkinnon 200 markkaa,*
F. A. Liljeberg toisen, 60 m.
J. F. Liljeberg kolmannen, 40 m.
H. Wornanen neljännen palk., 30 m.

Niin oli siis kilpailu päättynyt aivan toisin, kuin mitä oli toivottu ja luultu, mutta tulos oli kumminkin verrattain hyvä

ja osoittaa, että hiihtämisessä ovat Suomalaiset sangen etevät.

Moni kysyne syytä siihen, miksikä Wornanen ei onnistunut saada ensimmäistä palkintoa. Minä puolestani luulen syyt olevan seuraavat: Wornanen oli tottumaton ottamaan osaa yleisiin kilpailuihin, eikä siis arvannut pitää kyllin tarkkaa lukua ajasta, kuten jo yllä mainitsin; toiseksi oli yllämainittu matka hänelle kovin lyhyt (olisi pitänyt olla noin 5—6 peninkulmaa) ja ainoastaan jäämatkaa ilman mitään esteitä, esim. mäkiä ja metsiä; ja kolmanneksi käytti hän ainoastaan yhtä sauvakkoa, joka varmaankin oli haitaksi hiihtäessään tasaista matkaa kovalla jäällä, jonka helposti voi nähdä siitäkin, että saarelaiset, jotka kumminkin tottumattomammat kuin hän, saivat hänestä voiton, käyttämällä kahla sauvakkoa. Voisi myös olla sanomista hänen suksistansakin, mutta koska mielet tästä ovat eroavaiset, niin jääköön siksensä. Vaikka nyt kilpailu ei onnistunutkaan Wornaselle, niin täytyy kumminkin kaikkien myöntää, että hän oli erinomainen hiihtäjä, joka kestävytydessä voi vetää vertoja useimmille ja joka todellakin näytti, kuinka oikein on hiihdeittävä. Samaa täytyy sanoa myös Wärysestä, josta Wornanen sanoo ajatelleensa itsensä, kun Wärynen hiihti hänen edelle: „tuon kanssa en minä tällä matkalla koetakaan kilpailla, sillä hän kulkee jaloillansa, eikä ainoastansa käsiensä avulla.“ Kilpailu oli kaikin puolin onnistunut ja toivokaamme, että tämä ei ollut viimeinen laatuansa, vaan että tämä todellakin mieltä jalostuttava ja ruumista jännittävä taito tulisi yleisemmäksi nuorukaisten kesken Suomen maassa.

Tilan vähyyden tähden tulee vasta seuraavassa numerossa kertomus pataljonain hiihto-kilpailuista.

Helsingin luistinseuran kilpailu maaliskuun 13:sta ja 14:sta päivänä 1886. Helsingin luistin-seura, joka nyt on ollut olemassa 10 vuotta, pani toimeen yleisen kilpailun nuorten ja vanhin kesken. Sen etevimmät luistelijat olivat kumminkin nyt ulkomailla eli muuten estettyinä kilpailemasta, niin että emme tällä kertaa saaneet nähdä niin erinomaisia kompeita ja kieppauksia kuin ennen, mutta kumminkin täytyy myöntää, että näittenkin seassa oli eteväitä luistelijaita. Kolmantenatoista päivänä kilpailivat 14 vuotta nuoremmat pojat ja tytöt. Näistä olivat tytöt verrattomasti etevämmät kuin pojat ja osoittivat sangen suurta taitoa ikäisiksensä.

Poikia oli ilmoittautunut 10 ja tyttöjä 4. Niistä saivat palkintoja seuraavat:

Pojista:

- 1 palkinnon *Richard Gardberg* (13 vuotta) Realilyseosta.
- 2 „ *Robert Elmgren* (14 v.) Suomalaisesta lyseosta.
- 3 „ *Karl Sundlöf* (13 v.) Normaali lyseosta.
- 4 „ *Gottfrid Johansson* (13 v.) Normaali lyseosta.

Ylimääräisen palkinnon *Georg v. Wendt* (9 v.) Ruotsalaisesta opistosta.